

I N D E X

Librorum, Tractatum, & Capitulorum Tomi VII.

I.

De usu ciborum.

CAP. I. Vo ordine Ars medica sit
constituenda. fol. 3

2. Artis medica diuisio. 4

3. *Alterius partis qua sanitatem tuetur,
commendatio.* *ibid.*

4. *Sanitas quid & eius latitudo.* 5

5. *Docendorum tractandorumque ratio.*
fol. 7

6. *Humani corporis natura & digres-
sio.* 8

7. *Temperamenti & eiusdem diuersitatis
explicatio.* 10

8. *De spiritibus.* 13

9. *De animi facultatibus.* 17

10. *De humoribus.* 27

11. *De membris & corporis partibus.* 29

12. *De aere.* 30

13. *Exercitationum differentia & utilita-
tes.* 34

14. *De frictionum differentiis ac viribus.*
37

15. *De balneis ac eorum preparatione.* 39

16. *De quiete.* 41

17. *De alimentorum facultatibus.* 42

18. *Condimentorum ratio & usus.* *ibid.*

19. *Saporum natura & temperamentum.*
44

20. *De odoribus.* 46

21. *Ciborum copia & qualitates,* *ibid.*

22. *Ciborum congruens explicatio.* 49

23. *Particularia alimenta pro diuersa ho-
minum natura dari.* *ibid.*

24. *De Tritico.* 52

25. *De hordeo.* 53

26. *De Alica.* 54

27. *De Olyris & Typhis.* *ibid.*

28. *De Avena, Milio, Panicula farre & Oryza.*
ibid.

29. *De fabis, lentibus, pisis, Cicerula, ciccri-
bus, Phasolis & Lupinis.* 55

Tom VII.

30. *De herbarum in alendo facultate ac di-
uersitate.* 57

31. *De Cucurbitis, cucumeribus, Peponibus
& Melopomibus.* 63

II.

De causis signis ac locis morbo- rum. à 65. ad 108

III.

De yrinis.

CAP. I. *Causa concretionis urinae.*
109

2. *Urinarum qua concrescuntur numerus,
& reliqua generales differentia.* 110

3. *Causa cur calor separet, frigus conturbet.*
ibid.

4. *Observationes circa urinas.* 111

5. *Yrina concreta an eadem turbida,
cur etiam iumentorum urina turbida.*
ibid.

6. *Iudicia ex turbulentia & claritate uri-
nae.* 113

7. *Confusa urina quid, urinae partes quot.*
114

8. *Turbidum ab humore fieri & quali.*
115

9. *Turbida urina in quo à crassa & concre-
ta differat.* *ibid.*

10. *Turbida urina, quibus in casibus non
omnino sit lethalis.* *ibid.*

11. *Sedimentum & confusionis materiam
eandem esse. Ideo & plerumque turbu-
lencia.* 116

12. *Sedimentum quomodo fiat & ubi.*
ibid.

13. *Cur initiis morborum cruda urina ap-
pareant.* 117

à 2 14. Yrina

Index Capitem.

14. <i>Vrina ubi tingitur.</i>	118
15. <i>Qua his libris de Vrinis non determinantur.</i>	119
16. <i>Vrina color qualis, & in quo à sero sanguinis & sudore differant.</i>	ibidem.
17. <i>Sedimentum quid sit & ubi fiat.</i>	120
18. <i>Contenta urinarum, cur alba & quomodo.</i>	122
19. <i>Non omnis alba hypostasis bona.</i>	ibidem.
20. <i>Vniuersalis eorum qua subsident partitio.</i>	ibid.
21. <i>Hypostasis bona differentia.</i>	folio 123
22. <i>Crudi humoris hypostasim referentis natura.</i>	ibid.
23. <i>Vrina non esse signum fallax.</i>	folio 124
24. <i>Vrinam vices gerere signi & excrementi.</i>	125
25. <i>Quenam per urinam potissimè expurgari soleant.</i>	ibid.
26. <i>Per urinas qua partes magis expurgentur.</i>	126
27. <i>Materia qua per urinas educuntur, aut in eis continentur.</i>	ibid.
28. <i>Retrimentorum cognitio atque differentia.</i>	129
29. <i>Actuarij reprehensio, & de ordine horum librorum.</i>	130
30. <i>De crusta & Ephelcide.</i>	132
31. <i>Vrina generatio & substantia.</i>	ibidem.
32. <i>Vrina quomodo retineatur aut emittatur.</i>	134
33. <i>Vrinarum qua concrescunt varietas.</i>	ibid.
34. <i>Vrinarum concretarum discrimen.</i>	folio 135
35. <i>Vrinarum turbidarum differentia.</i>	ibidem.
36. <i>Cause mota & tempus urinarum in corpore.</i>	136
37. <i>Vrina quo tempore consemplanda; & quomodo seruanda.</i>	137
38. <i>Substantia urinarum varietas.</i>	139
39. <i>Vrina nigra causa.</i>	140
40. <i>Vrina sedimentum.</i>	141
41. <i>De Hypostasi.</i>	142

IV.

Ars curandi parua; quæ est absolutissima medendi methodus. à fol. 143. vsque ad 199

V.

De methodo medendi.

S E C T I O I.

CAP. I.	<p>Quod insanabiles morbos curare aggrediuntur.</p>	203
2.	Quod in victu procedunt augendo verus status.	ibid.
3.	Quod nimium pingui utuntur dando carnes & oua.	204
4.	Quod contusa & aquam carnis exhibent.	ibid.
5.	Quod laudant olera, tanquam cibos.	ibid.
6.	Quod vinum negant egris.	ibid.
7.	Quod melones proponunt multis fructibus.	205
8.	Quod cibum uberiorem dant in prandio quam in cena.	ibid.
9.	Quod omni leui causa consulunt medicinas.	206
10.	Quod carnes piscibus proponant in omni febriente.	ibid.
11.	Quod auxilia simplicia & composita corrupta habeant.	ibid.
12.	Quod aquis destillatis utuntur.	307
13.	Quod utuntur simplicibus.	ibid.
14.	Quod vnus modus medendi est vniuersalis.	ibid.
15.	Quod nunquam à principio purgant eradicatione.	208
16.	Quod à principio semper à leuioribus inchoant.	ibid.
17.	Quod vitant aut procrastinant sanguinis minutionem.	ibid.
18.	Quod partem materia purgant in morbis quietis.	209
19.	Quod nutriunt & purgant in statu.	ibid.
20.	Quod omnibus purgationem post statum saltem expedire putant.	ibidem.
21.	Quod non utuntur medicinis nisi quas appellans benedictas.	210
22.	Quod materiam semper euacuant paulatim ac concoquant.	ibid.
		23. Quod

Index Capitum.

23. Quod dicunt non omnes morbos ad Phisicum spectare. ibid. 24. Quod lunæ positiones observant, ut non dent medicinas. 211 25. Quod de inutilibus quibuscunque rebus decertant. ibid. 26. Quod frictiones dimittunt frequentes. ibid. 27. Quod roborationem ventriculi prætereunt. ibid. 28. Quod in Bubonibus extrinsecis venam incidunt. 212 29. Quod in laterali morbo minuunt ab aduerso vel in pede. ibid. 30. Quod in urinis turbatis sanguinem mittunt. ibid. 31. Quod in hæmopticoorum curatione sunt segnes. 213 32. Quod in cognitione hæmopticoorum proprie aberrant. ibid. 33. Quod administrant puluerem cordialem cum cibis. ibid. 34. Quod in vermium cura, dant res leues & incognitas. 214 35. Quod in febre pestilentiali procedunt cum infrigidantibus. 215 36. Quod pulicarem morborum morbillum credunt. ibid. 37. Quod in morbi Gallici dignotione causis & cura peccant. 216 38. Quod non expectant operationem medicinarum. ibid. 39. Quod in doloribus non utuntur propriis. ibid. 40. Quod in vehementibus doloribus timent mittere sanguinem. ibid. 41. Quod in nephriti utuntur diureticis cibis. ibid. 42. Quod concoquentia urina faciunt. 217 43. Quod in hydropo utuntur soldanella. ibid. 44. Quod fluxibus cum febre dant cassiam. ibid. 45. Quod cataplasia dant proxime à cæna, vel ante cænam. ibid. 46. Quod in matre puerorum cum febre dant rutam & castoreum. ibidem. 47. Quod sæpe derelinquunt egros, qui postmodum sanantur. 218 48. Quod nouiter quedam medicinalia dant. ibid. 49. Quod thermarum aquas sæpenumero dant, & malo modo. ibid. 50. Quod in distillationibus ex igne caustoria exhibent. 219 51. Quod aloem proficuum ac salutarem in uita regimine credunt. ibid.	52. Quod in vere purgant, & minuunt plurimos quibus nocent. ibid. 53. Quod balnea crurium & manuum in febris persuadent. ibid. 54. Quod cibant in nocte. 220 55. Quod vitant creticos, qui non sunt dies cretici. ibid. 56. Quod purgant in morbis iuncturarum. ibid. 57. Quod utuntur temperatis in complicatis affectibus. ibid. 58. Quod aurum imponunt coquina. 224 59. Quod non observant momentaneam concoctionem. ibid. 60. Quod accidentibus curam exhibent. ibid. 61. Quod vitant hyemem in detrahendo sanguinem. 225 62. Quod dant cassiam post incisionem venæ. ibid. 63. Quod fluentibus mensibus timent venam incidere. ibid. 64. Quod non audent scalpere in cucurbitulis absque purgatione. ibid. 65. Quod curant phthisicos fucosa cura. 226. 66. Quod exturbant egros à somno. 227 67. Quod inungunt renes ex unguento Galeni. ibid. 68. Quod quandoque præponunt medicamentum sectioni venæ. ibid. 69. Quod utuntur iuribus in confortando ventriculum. 228 70. Quod in hæctica dant medicinas. ibidem. 71. Quod derelinquunt usum incisionis arteriarum. ibid. 72. Quod prohibent aerem liberum ab agris. 229 73. Quod exercitationem à cibo noxiam existimant. ibid. 74. Quod dant in articulari morbo & podagra decocta cum vino. ibid. 75. Quod in capitis vulneribus ossis te- rebrationem frustra molliuntur. fo- lio 230 76. Quod in renum lapide à præcipuis abstinent auxilium venæ sectione & purgatione. 231 77. Quod medicamenta venenum continentia refugunt. ibid. 78. Quod purgationem venæ sectioni præferunt. 232 79. Quod instrumenta plurima ad chirurgiam necessaria ignorant. ibid. 80. Quod in febris pestilentibus, uictus tenuitatem perperam imperant. 233

Index Capitum.

81. Quod in doloribus partis quæ ad ventrem attinet, enemata intempestivè exhibent. *ibid.*
82. Quod in cholica oleis exterius ac pinguedine utuntur. 234
83. Quod exhibent album cibum agris, deinde observant res nullius momenti. *ibid.*
84. Quod rhabarbarum in cholica, in asclite, in podagra & siccis temperaturis nocet. 235
85. Quod agris & sanis consulunt ut super plumam dormiant. 236
86. Quod sal & acetaria ab agris remouent. *ibid.*
87. Quod vinum in exhibitione ligni Indi coquunt. 237
88. Quod expurgantia medicamenta in diuersorum purgantium natura consciunt. *ibid.*
89. Quod raro & oscitanter administrationem exercent Anatomicam. 238
90. Quod laserpitij succum ignorant, præcipuis vero carent auxiliis. 239
91. Quod loco sectionis ac cauterij, eschaticis exemplis utuntur. 240
92. Quod sæpius in febrium sine balnea præmittant. *ibid.*
93. Quod in capitis & superiorum membrorum percussionibus ac vulneribus, non purgant validis medicamentis. 242
94. Quod in pectoris morbis conantur medicamenta expurgantia exhibere. 243
95. Quod posum inter cibos administrant. *ibid.*
96. Quod ptisana usum prætermiserunt, tum maxime secundum propriam rationem. *ibid.*
97. Quod in attoniti morbi cura seu apoplexia, non uno modo curant. 244
98. Quod in hydrope, asclite, secundo ventrem, aberrant. *ibid.*
99. Quod frustra timent lac & oua in febribus, curque abstinerim à difficilibus quæstionibus. 245
100. Quod scriptores horum temporum plus consulunt ornamento orationis, quam utilitati legendæ. *ibid.*

S E C T I O II.

De simplicium medicamentorum nocumentis. à 247. ad 252

S E C T I O III.

De admirandis curationibus & prædictionibus morborum.

C U R A T I O I. D E A t r a b i l e & l e p r a .

- 253
2. De antiquato ulcere cruris cum aliis symptomatis. *ibid.*
3. De melancholia & comitiali morbo. *ibid.*
4. De tabe simplici. 254
5. De Phthoe exquisita, & sanguinis sputo. *ibid.*
6. De Phthoe febre, tussi, sputo parisi & spirandi difficultate. *ibid.*
7. 8. & 9. De Empyemate. 255
10. De summa tabe cum fluxu ventris. *ibid.*
11. De distillatione & febre continua. *ibid.*
12. De morbo Gallico, hectica, duplici tertiana & aliis. *ibid.*
13. De Spirandi difficultate. 256
14. De renum calculo. *ibid.*
15. De Opisthotono. *ibid.*
16. De articularum morbis. 257
17. De Scie morbo. *ibid.*
18. De omnium membrorum contractione. 258
19. De Podagra. *ibid.*
20. De cæcitate. *ibid.*
21. De febre singultuosa & de continua. *ibid.*
22. De vertigine. 259
23. De febre & catalepsi. *ibid.*
24. De quartana duplici. *ibid.*
25. De uteri antiquis doloribus. *ibid.*
26. De inexpugnabili dolore præcordiorum. *ibid.*
27. De urine profluvio & sanguinis mixtu. 260
28. De dolore capitis cum tussi & difficultate spirandi. *ibid.*
29. De Hectica, alhidite, tabe, hydropisi & ulcere perforante vesicam. *ibid.*
30. De Hectica, lepra & ascite. 261

V I.

De Radice Cina. 265

V I I.

De Cyna radice seu de decoctis. à 266. ad 270

V I I I.

De Sarza parilia. 271

I X.

De oxymelitis vsu in pleuritide. *ibid.*

X.

Index Caputum.

X.

DE VENENIS.

LIBER I.

Qui est de essentia & causis illorum.

- CAP. I. **V**enenum quid sit, & quomodo à Iuriconsultis accipiat. 276
2. Medico an liceat tractare de venenis, & quatenus, & quomodo cum Principibus excusare se debeat. 277
  3. Qua sint cognoscenda de venenis. 279
  4. Quae propria ratio agendi venenorum. *ibid.*
  5. Prima diuisio venenorum ex ratione ortus. 281
  6. De veneno per se genito. 282
  7. De putredine & corruptione. 283
  8. De Natura corruptorum. 284
  9. De veneno contracto ab aëre & aqua, & causis & differentis eius. 285
  10. De febris variis ex corruptione eorundem. 288
  11. Secunda diuisio veneni in contagiosum & proprium. 289
  12. Quaestiones & Problemata de contagio. *ibid.*
  13. De quinque partibus nostri corporis, quibus maxime contagium communicatur. 291.
  14. De febre, bubonia, & in quibus rebus potissime communicetur. 292
  15. De veneno, à morsu, ictu vulnere. 294.
  16. De veneno illito, aut ex contractu, odore & umbra. 295
  17. De veneficio, fascino, prestigio. 297
  18. De veneno epoto. 299
  19. De veneno calido. 300
  20. An detur venenum frigidum. *ibid.*
  21. De veneno à substantia. 301
  22. De veneno Tabefaciente. 303
  23. De veneno putrefaciente. 304
  24. De veneno erodente. 305
  25. De veneno ab occulta qualitate, & quam sint haec. 306
  26. De tertia diuisione veneni in praesentaneum & temporaneum, & de causa eius. 307
  27. De quarta diuisione veneni, in lethalem & non lethalem. 309
  28. De quinta diuisione veneni materia ratione. 310

LIBER II.

De Venenis.

- CAP. I. **D**E signis generalibus veneni, dum est praesens, dum deuoratur, dum iam assumptum est congeniti: de prognosticis. 310
2. De signis veneni assumpti, iuxta species suas, & etiam temporanei. 314
  3. De signis venenorum, & specierum & potentia illorum. 316
  4. Signa morsus, & ictus venenati, ubi de cane rabido. 317
  5. Signa animalium venenatorum. 318
  6. Signa vulnerum venenatorum. 319
  7. Signa affectorum venefico & fascino. 320
  8. Signa latitantis in rebus veneni aut venefici. 321
  9. Signa morborum pestilentium. 322
  10. Signa aëris & aqua corruptorum. 323
  11. Signa pestilentia bubonica. 324
  12. Signa mortui ex peste. 325
  13. Signa mortui ex veneno. *ibid.*
  14. Alexipharmaca qua sint, & eorum cognitio. *ibid.*

LIBER III.

De cura Venenorum.

- CAP. I. **C**ustodia à venenis, 326
1. Ea qua nos defendunt à noxa venenorum. 327
  2. De cura venenorum generali. 328
  3. Cura veneni calidi. 330
  4. Cura veneni, quod frigidum esse dicunt. 331
  5. Cura veneni à substantia, & tabefaciente. 332
  6. Cura veneni putrefaciente. 333
  7. Cura veneni erodente. 334
  8. Cura veneni à proprietate agentis. 335
  9. Cura morsus, & ictus venenati animalis. *ibid.*
  10. Cura morsus canis rabidi. 336
  11. Cura vulnerum venenatorum & in quo differant à morsibus & ictibus. 337
  12. Cura nozarum ex inunctionibus & suffribus factis cum hydrargyro. 338
  13. Cura venenorum illitorum, odorum venenatorum, umbrarumque lethiferarum. 339
  14. Cura veneficiorum philtorum, frigidorum, prestigiarum & fascino. 341
  15. De cura veneni temporanei. 342
  17. De

Index Capitum.

17. De modo tractandi venena sine noxa. 343
18. De cura indice luis, elephantiasis, scabiei, pediculorum, phthisis, atque similia. *ibid.*
19. De custodia ab aere pestilenti. 344
20. De cura febris pestilentis ab aere. 345
21. De cura pestis bubonica. 348
22. De custodia tractantium huiusmodi agros. 349
23. De Alexipharmacorum compositione & numero. *ibid.*
24. Succidaneorum communium Alexipharmacorum nostrorum. 351
25. De laterali morbo pestifero curando. *ibid.*
26. De cura dispositionum venenis succidentium. 353
-

XI.

Commentaria in librum Hippocratis de Alimento, à fol. 356. vsque ad finem huius Tomi.

HIERONY